

Emlékező Füzetek

2014/3

mvm paksi atomerőmű

**A Tájékoztató és Látogatóközpont köszönti
a visszaemlékezések szerzőit
és örömmel adja közre írásaikat.**

Dr. Kovács Antal
kommunikációs igazgató

Sorozatszerkesztő: Beregnyei Miklós

Lektorálta: Varga József

Korrektor: Patyi Orsolya

Kiadja az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.

Felelős kiadó: Hamvas István vezérigazgató

A borító Vincze Bálint munkája

Készült: Atomix Kft. Nyomdaüzemében 2014/981

Felelős vezető: Gergely Judit Etel

TISZTELT OLVASÓ!

Az itt olvasható visszaemlékezések az 1. blokk indításának 30. évfordulójára készültek és az MVM Magyar Villamos Művek Közleményei 2013. 1–2-es számában jelentek meg.

A Közlemények kevés példányszáma és körülményes hozzáférhetősége miatt gondoltunk arra, hogy az EMLÉKEZŐ FÜZETEKBE is megjelentetjük ezeket a fontos, a múltra visszatekintő írásokat.

Az Atomenergetikai Múzeum továbbra is várja mind az atomerőmű nyugdíjasainak, mind pedig az aktív dolgozóknak a múlt egy kis szeletére történő visszaemlékezéseit.

Beregnyei Miklós
szerkesztő

HALLATLAN ENERGIÁVAL ÉS MOTIVÁLTSÁGGAL

Úgy érzem, szerencsésnek mondhatom magam, mert az életem során sikerült olyan döntéseket hoznom, amelyek alapvetően meghatározták pályámat, és amelyeket visszatekintve utólag is jónak értékelek. Ilyen volt, amikor utolsó éves egyetemistaként, bár hiába hívtak dolgozni a debreceni egyetemre és az Atommagkutató Intézetbe, mégis úgy határoztam, hogy Paksra jövök. Itt fizikust kerestek, és nekem mindig is az volt a vágyam, hogy olyan munkát végezhsek, aminek látható, nyilvánvaló eredménye van. Akkor csábítónak és ígéretesnek tartottam

azt a lehetőséget, amit a magyarországi nukleáris ipar megteremtése jelentett. Ma visszaigazoltnak látom az akkori döntésem helyességét, kiegészítve azzal, hogy a csábító és ígéretes lehetőség egyben nagy kihívás is volt. Mivel a Paksi Atomerőműbe került fizikusok közül is az elsők között voltam, ezért a szakmai pályafutásom során nagyon tág lehetőség adódott az érdekesebbnél érdekesebb kérdéskörökben dolgozni. Azonban nemcsak a fizikusok, hanem az erőmű alkalmazottai közt is az elsők között kerültem a céghez, 128.-ként lettem részese ennek a csapatnak.

Fizikus társaimmal 1977 őszén a Központi Fizikai Kutatóintézetbe kerülünk, hogy felkészüljünk az atomerőmű üzemeltetésére. Ehhez kapcsolódó emlékeimből kiemelkedik a csapat motiváltsága. Nagyon ritkán adatik meg az ember életében az, hogy olyanokkal dolgozhat, akik egyformán lelkesek, igyekvők, akik mindent megtesznek azért, hogy egy közös célt, esetünkben az atomerőmű „átvételét” sikerre vigyék. Együtt tanultunk, egymást tanítottuk, és ahogy a kisbabákra szokták mondani, az ismereteket szívacs módjára szívtuk magunkba. Ez nemcsak a fizikus kollégákra, hanem az erőmű minden

dolgozójára igaz volt. Élmény volt oktatni, és élmény volt másoktól tanulni. Magunkénak tekintettük már akkor is az erőművet, amikor az még nem is volt kész, és mindent megtettünk azért, hogy jó minőségben üzembe helyezzük és majd üzemeltessük azt. Pónya József találóan fogalmazta meg, amikor azt mondta, hogy itt egy „Csikócsapat” van. Ez nagyon jól jellemezte a hallatlan energiával és motiváltsággal rendelkező közösséget. Szerencsésnek érzem magamat, és egyben büszke is vagyok rá, hogy tagja lehettem a ma már legendás „Csikócsapatnak”.

Szakmai pályámra visszaemlékezve, több jelentős mérföldkő volt az elmúlt 30 év során. Ezek közül kiemelkedik az 1. blokk első kritikus állapotba hozása, az első indítás. Ez olyan esemény volt, amelyre mi fizikusok, éveken át nagyon készültünk. Azon a napon 14 órakor vettem át a műszakot. Nem sokkal ezt megelőzően Beier Matthias kollégám felügyelete mellett már megkezdték a reaktor indítási folyamatát, és a délutáni műszakban ezt folytatva 21 óra körül, a műszak vége felé értük el a kritikus állapotot. Így ügyeletes indításvezető fizikusként nekem adatott meg a szerencse azt deklarálni, hogy az első reaktorban az önfenntartó láncreakció beindult, amiért éveken át dolgoztunk, az megtörtént. Mindannyian büszkék voltunk arra, hogy ez sikerült, hiszen ez volt az a pillanat, amikor Magyarországon elkezdődött a nukleáris iparág története.

De ez az esemény csak egyike azoknak, amelyekre szívesen visszaemlékezem. A „Csikócsapat” az első indításon túl nagyon sok úttörő dolgot tett. Büszke vagyok arra, hogy sikerült problémamentesen üzembe helyezni a blokkokat, és ebben a nagy munkában én is részt vehettem és arra is, hogy a blokkok üzemeltetését nemzetközi szinten is elismertté tudtuk tenni.

Abban a tekintetben is szerencsésnek érzem magam, hogy a környezetem mindig olyanná alakult, amit a nyugodt, konstruktív alkotószellem jellemezett. Mint fizikus olyan összetartó csapatban dolgoztam, amit a munkatársi és magánemberi összhang is jellemezett. Ez a csapat nemzetközileg is elismert, amit a tudományos fejlesztő tevékenység, az elért eredmények alapoztak meg. Örömmel tölt el, hogy a közösség kialakításában és a sikerek elérésében részt vehettem. A jelentős események sorába tartozik, hogy számos biztonságnövelő intézkedést hajtottunk végre az atomerőműben. Ebben, együttműködve a hazai szakemberekkel, szerepe volt a fizikuscsapatnak is. Úgy az AGNES-projekt, mint a többi biztonságnövelő intézkedés megvalósításában kulcsszerepet játszott ez a társaság.

Abban, hogy a Paksi Atomerőmű Célzott Biztonsági Felülvizsgálatának eredményét nemzetközi szinten is nagyon pozitívan értékelik, nagy szerepet játszik az a gondolkodásmód, ami mérnökcsapatunkat jellemzi. Ez a siker is a csapat mentalitásában, hozzáállásában rejlik, és úgy érzem, ennek kialakításában nekem is részem volt.

A közelmúltra is visszaemlékezve a teljesítménynövelést emelem ki. Azt, hogy az üzemzavart követő nagyon terhelt időszakban, amikor egy kezünkön nem tudtuk megszámolni a nagyon fontos feladatokat, a lelkesedés mégis hajtotta munkatársaimat, és sikerre vitték a teljesítménynövelési programot. Kiérdemeltük vele a hazai ipar megbecsülését, az Innovációs Nagydíjat. Erre is büszkék vagyunk.

Nagyon fontosnak tartom megemlíteni, hogy amikor vezérigazgató-helyettes lettem és a fizikusoktól elkerültem, akkor üzemzavari állapot volt, és egy megtört lelkiállapotú szakembergárdával kellett dolgoznom. Ilyen körülmények között kellett végrehajtani a 2. blokk elindítását, majd az üzemzavari állapot felszámolását. Nehéz és sok izgalmas, kreativitást igénylő feladat volt, de megoldottuk. Ennek során nemcsak a műszaki problémákon lettünk úrrá, de sikerült azt a kedvezőtlen és keserű légkört olyanná alakítani, amelyet az együttműködés, a pozitív gondolkodás jellemez. Az üzemzavar felszámoláskor újra érezni lehetett az első üzembe helyezéshez hasonló lelkesedést, a valamikori „Csikócsapat”-szellemet.

Úgy gondolom, hogy ez az együttműködési képesség, a felelősségérzet a dolgozók részéről mind a mai napig megmaradt. A Paksi Atomerőmű biztonsági és gazdasági mutatói pozitív, javuló tendenciát mutatnak. Úgy tapasztaljuk, a munkavállalói elégedettség és a nyugalom szempontjából jó a tendencia. És örülhetünk annak is, hogy a társadalom bízik bennünk, elfogadottsági mutatónk tartósan nagyon magas.

Magyarország domináns, stratégiaileg kiemelkedő szerepű termelő cége lettünk, és mindez ennek a kiváló kollektívának a közös munkája.

Hamvas István
vezérigazgató
MVM Paksi Atomerőmű Zrt.
hamvas@npp.hu